



Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2016

Kalaallit Nunaanni

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut

April 2017

IMARISAI

AALLAQQASIUT.....	3
IMM. I: Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut.....	4
1.1. Katitigaanerat	
1.2. Piginnaasaqarfiit suliassallu	
1.3. Suliap-aalajangiisarnerullu nassuiaatissartaat	
IMM. II: 2016 – Suliat amerlassusaat, agguataarneqarnerat assigisaallu....	5
IMM. III: Tunngaviusumik ajornartorsiutit.....	6

AALLAQQAASIUT

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ukiut tamaasa tamanut saqqummiussassamik suliatik pillugit nalunaarusiortartussaapput. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfik suleqatigalugu ukiumoortumik nalunaarusiortoqartussaammat, ukiumoortumik nalunaarusiaq tamanut saqqummiunneqartsinnagu, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfimmu saqqummiunneqaaqqaarpoq. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfik ukiumoortumik nalunaarusiamut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Siornatigut pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissat pillugit aalajangiinerit, tamatuma nalaani tarnimikkut nappaatillit napparsimmavimmi uninngasarnerat pillugu inatsit naapertorlugu aalajangiinerit, justitsministeeriamut maalaarutigineqarsinnaapput. Suliassa qarfik tarnimikkut nappaatilinnut pinngitsaaliinikkut iliuuseqartarneq 2008-mi Kalaallit Nunaannut nuunneqarmat, Kalaallit Nunaanni tarnimikkut nappaatillit pillugit nutaamik inatsisiliornissamut piareersarneq aallartinneqarpoq. Tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat (tarnikkut nappaatillit pillugit inatsit) nr. 24, 3. december 2012-imeersoq juulip aallaqqaataani 2013 atuutilerpoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmi § 41 naapertorlugu pilersinneqarput. Pinngitsaaliissummik napparsimmavimmut unitsitsineq, pinngitsaaliissummik tiggummigallagassanngortitsineq, napparsimmavimmi uninngasumik takkutinnitsoortumik/qimaasimasumik pinngitsaaliissummik utertitsineq, pinngitsaaliissummik katsorsaaneq, napparsimmavimmiit angerlareernermi pinngitsaaliissummik malittarinneq, pinngitsaaliissummik aalaakkiineq, nakuuserfiginnineq, napparsimasoq illersorniarlugu pinngitsaaliissummik aalaakkiineq, nal. ak. 24-it sinnerlugit ataannartumik immikkut nakkutilliineq immikkoortortamilu matunik parnaarsineq pillugit maalaarutit, Aalajangiisartut suliassaraat.

Tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmi § 41 naapertorlugu, Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ilaasortat tassaapput: inatsisileritooq siulittaasuusoq, Nunatsinni Nakorsaaneq tarnimikkullu nappaatillit ilaqaataasalu peqatigiiffianit aallartitaq tarnimikkut nappaatilinnut sinniisuusoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut allatseqarnikkut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit isumagineqarput.

IMM. I: Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut

1.1. Katitigaanerat

2016-imi inatsisileritooq Anita Strauss Sørensen Aalajangiisartuni siulittaasuvoq sinniisussaatuullu inatsisileritooq Rebekka Bisgaard toqqagaalluni.

Aalajangiisartut 2016-imi nakorsartaraat Nunatsinni Nakorsaaneq Henrik Trykker. Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmi peqqissaasoq Charlotte Lange 2016-imi nakorsatut ilaasortamut sinniisussaavoq.

Tarnikkut nappaatillit ilaqutaasalu peqatigiiffianni siulittaasoq Esekias Therkelsen Aalajangiisartuni ilaasortatut toqqagaavoq 2016-imilu Esekias Therkelsen-imut sinniisussamik toqqaasoqanngilaq.

2016-imi Aalajangiisartunut allatseqarnikkut isumaginnittuuvoq allaffissornermi fuldmægtigi Tania Broberg Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmeersoq.

1.2. Piginnaasaqarfiit suliassallu

Aallaqqaasiummi nassuiaatigineqartutut Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut, pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik aalajangiinerit pillugit maalaarutininik suliaqartarput.

Napparsimasut tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaqarfimmi uninnganerminni qulaani taaneqartut arlaannik pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarneq pillugu maalaarutaannit, Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutannik Aalajangiisartut suliassa atallaaveqarput. Maalaarutit napparsimasumut siunnersortit akuliunneragut imal. maalaarutit allaganngorlugi oqaatsilluunniit atorlugit napparsimmavimmi sulisunut apuunneqarluni taakkunanga piaarnerpaamik- allagaatit allat suliamut tunngassutillit, (nakorsap uppernarsaataa, napparsimasoq pillugu allattugaatit, uninnermut atatillugu nalunaarsukkat, pinngitsaaliinermit ileqqulersuutissat naapertorlugit nalunaarsuineq il.il.) ilanngullugit Aalajangiisartunut nassiuunneqartarpoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinerminni, ass. maalaarut Aalajangiisartut piginnaatitaaffiata avataaniippat, itigartissinnaavaat ingerlateqqissinnaallugulluunniit. Aalajangiisartuni suliamik ingerlatitseqqinnissamik aalajangiinermit, pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq akuerineqarsinnaavoq imal. eqqunngitsumik iliornerit nalilerneqarsinnaalluni. Pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik aalajangernermik maalaaruteqarneq, Aalajangiisartunit itigartinneqarsinnaavoq akuerineqarsinnaalluniluunniit.

Maalaarut Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut naliliinissaasa tungaannut pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik kinguartitsinnaasoq pineqarpat, Aalajangiisartut ulluinaat arfineq marluk qaangiutsinnagit aalajangiissapput. Pinngitsaaliissummik iliuuseqarnerni allani Aalajangiisartut sapinngisaq tamaat piaarnerpaamik aalajangiissapput, maalaarutillu Aalajangiisartunit tiguneqarneriniit ullut 14-it qaangiutsinnagit aalajangiisoqanngippat, Aalajangiisartut napparsimasoq siunnersortaalu tamatuma sumik patsiseqarneranik qaqugulu aalajangiivigineqarsinnaanissaanik ilisimatissavaat.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ataatsimiinnerit, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfimmi ingerlanneqartarput. Nakorsaaneq, napparsimasoq, napparsimasumut siunnersortaasoq, pisariaqarpallu tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfimmi sulisut maalaarummut naapertuuttumik attuumassutillit, ataatsimiinnerit aggersarneqartarput. Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ataatsimiinnerup naammassinerani aalajangiisartut, ataatsimiinnerullu kingorna ullup ataatsip marlulluunniit qaangiunneranni aalajangiinnerup illuatungeriinnut nassiunneqarnissaa anguniarneqarpoq.

1.3. Suliap aalajangiisarnerullu nassuiaatissartaat

Suliaq tassaavoq napparsimasup Tarnimikkut Naapaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunut maalaarutaa imal. maalaarutai, ataatsimiinnermi aalajangiisimasumi suliarineqartut. Maalaarut arlalinnik immikkoortoqaraluarpalluunniit ataasiinnartut isigineqartarpoq. Napparsimasoq kingusinnerusukkut pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarneq pillugu maalaaruteqaqqippat, maalaarut taanna nutaatut isigineqassaaq.

Aalajangiineq pinngitsaaliissummik iliuuseqarnermut akuersinertut itigartitsinertulluunniit nassuiarneqarpoq. Nassuiaat taanna naapertorlugu suliaq arlalinnik aalajangiivigineqarsinnaavoq. Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut pinngitsaaliissummik iliuuseqarnerit assigiiartut arlallit, ass. pingasoriarluni pinngitsaaliissummik aalaakkiinnerit aalajangiiffigippatigik, taakku naatsorsueq-qissaarnermi aalajangiinnerit pingasutut naatsorsorneqassapput.

Taamatuttaaq aalajangiineq akuersinermi, ass. pinngitsaaliissummik tigummigallagassanngortitsinermik itigartitsinermillu, ass. tamatuma attatsiinnerneqarnissaanik imaqarpat, naatsorsueqqissaarnermi aalajangiinnerit marluttut naatsorsorneqassapput.

IMM. II: 2016 - Suliap amerlassusaat, agguataarneqarnerat il.il.

Tarnimikkut nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut 2016-imi suliassanik arfineq marlunnik tigusaqarput, taakkunannga ataaseq aalajangiisartunit suliarineqartinnani utertinneqarpoq. Sinneruttut arfinillit suliarineqarput.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni 2016-imi agguaqatigiissillugit ullut arfinillit sulianik ingerlatsiviusimapput. Piffissap suliamik ingerlatsiviusup, suliassap Aalajangiisartunit tiguneqarneraniit aalajangiinnerup napparsimasumut nassiunneqarneranut naatsorsorneqartarnera, oqaatigineqassaaq. Suliamik ingerlatsinermi piffissaq maalaarutip Aalajangiisartunit tiguneqarneraniit paasissutissanik naapertuuttunik tamanik allagaatinillu pissarsinissamut piffissaq atorineqartoq aamma ilaavoq. Taamatuttaaq suliamik ingerlatsinermi arfininngornerit, sapaatit nalliuttullu ilaapput.

2016-imi pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarnermut tunngatillugu maalaarut kinguartitsinermik kinguneqartoq ataaseq tiguneqarpoq. Suliassaq tanna ulluinaat sisamat atorlugit suliarineqarpoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut maalaarutiniq suliaqartarneranni Aalajangiisartut ataatsimiittarnerisa, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfimmi ingerlanneqartarnissaat, maleruagassat pingaarnersaraat. Taamaasillutik 2016-imi suliap arfinillit tamarmik tarnimikkut nappaatillit immikkoortorta qarfianni suliarineqarput.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ataatsimiinneranni, sulianik ingerlatsinermi nakorsamik, napparsimasumik, napparsimasumulluunniit siunnersortimik peqataasoqarnera immikkut oqaatigineqartarpoq.

Nakorsaaneq napparsimasorlu 2016-imi ataatsimiinnermi tamani peqataapput, sulianilu tallimani napparsimasup siunnersortaa peqataalluni.

2016-imi aalajangiivigisat amerlassusaat pinngitsaaliilluni iliuuseqarnernut assigiinngitsunut agguataarlugit	
Pinngitsaaliisummik napparsimmavimmut unitsitsineq	1
Pinngitsaaliisummik napparsimmavimmi tigummigallagassanngortitsineq	2
Pinngitsaaliisummik aalaakkiineq	1
Pinngitsaaliisummik nakorsaaitortitsineq	1
Nukersorfiginnineq	1
Eqqissisaatinik nakorsaaitortitsineq	3
Aalajangiivigisat katillugit	9

Aalajangiinerni tamani pinngitsaaliisummik iliuuseqarnerit maalaarutigineqartut Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunit akuerineqarput.

Napparsimasumit siunnersortaanilluunniit piumasaaqaataappat, pinngitsaaliisummik napparsimmavimmut unitsitsinerit, pinngitsaaliisummik tigummigallagassanngortitsinerit, napparsimmavimmi uninngasumik takkutinngitsoortumik/qimaasimasumik pinngitsaaliisummik utertitsineq pinngitaaliisummik katsorsaaneq, § 17 naapertorlugu napparsimmavimmiit angerlareernermi pinngitsaaliisummik malittarinnineq, pinngitsaaliisummik aalaakkiineq, pinngitsaaliisummik nukersorfiginnineq, napparsimasumik illersuiniarluni aalaakkiineq, immikkut nakkutilliineq ataavartumik nal. ak. 24-it sinnerlugit sivilissusilik immikkoortortamilu matunik parnaarsineq pillugit aalajangiinerit, Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 28 naapertorlugu, eqqartuussivimmut aalajangiivigisassanngortissavaat.

2016-mi Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut pinngitsaaliisummik iliuuseqarfigineqarnermut tunngatillugu aalajangigaat pillugit maalaaruteqartoqanngimmat, eqqartuussivimmut suliakkiussisoqanngilaq.

IMM. III: Tunngaviumik ajornartorsiutit

2016-imi Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunit suliarineqartut annikitsuinnaanerat tunngavialugu, tunngaviumik ajornartorsiutinik isummerfiginninnissamut pissutissaqanngilaq.

Taamaalilluni Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut 2016-imi suliaanni -Aalajangiisartut isumaat naapertorlugu- maleruagassat qanoq atorineqarnissaannik Aalajangiisartut erseqqissaasariaqarnerannik imal. nassuiaasariaqarnerannik kinguneqartumik suliaqartoqanngilaq.

Aalajangiisartulli eqqissisaatitortitsinerimut tunngasumi aalajangiinermi ullut tamaasa pinngitsaaliisummik eqqissisaatitortitsinerimut tamatigut annikinnerpaaffissaaniititsinerup malittaralugu naliiffiqineqartarnissaata immikkut pingaaruteqassusaanik innersuussinissaq pissutissaqarsoraat. Suliami pineqartumi pinngitsaaliisutitut maalaarutaasunut Aalajangiisartut akuersipput.

Taamatuttaaq 2016-mi Aalajangiisartuni suliarineqarsimasut tunngavialugit- Aalajangiisartut isumaat naapertorlugu- Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqruiup, tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmi Aalajangiisartut piginnaatitaaffiisa iluanni napparsimasunik katsorsaaneermi piumasaaqatit nakkutigai. Aalajangiisartut taamaalillutik tamatumaniissaaq oqaaseqaateqarnissaat pissutissaqarsimannigilaq.